

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра менеджменту та публічного врядування

07-06-83М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«Юридичний аудит міжнародного бізнесу»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)

рівня за освітньо-професійною програмою

«Міжнародний бізнес» спеціальності 292

«Міжнародні економічні відносини»

денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІЕМ
Протокол № 4 від 12.12.2025 р.

Методичні вказівки до практичних робіт та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Юридичний аудит міжнародного бізнесу» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Тихончук Л. Х. Рівне : НУВГП, 2025. 62 с.

Укладач: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту та публічного врядування.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту та публічного врядування, адвокат.

Керівник групи забезпечення освітньої програми «Міжнародний бізнес» к.е.н. доцент Красовська Ю. В.

Попередня версія МВ: 06-14-126М

© Л. Х. Тихончук, 2025
© НУВГП, 2025

ЗМІСТ

1.	Загальні положення вивчення навчальної дисципліни...	4
2.	Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни.....	7
3.	Перелік питань для підготовки есе, презентацій, наукових досліджень, тез конференцій, статей.....	10
4.	Практичне заняття № 1.....	13
5.	Практичне заняття № 2.....	17
6.	Практичне заняття № 3.....	20
7.	Практичне заняття № 4.....	24
8.	Практичне заняття № 5.....	26
9.	Практичне заняття № 6.....	27
10.	Практичне заняття № 7.....	32
11.	Практичне заняття № 8.....	34
12.	Практичне заняття № 9.....	36
13.	Контрольні роботи.....	38
14.	Тестова програма(підготовка).....	45
15.	Оцінювання знань студентів.....	53
	Список рекомендованої літератури.....	55

Загальні положення вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Юридичний аудит міжнародного бізнесу» є обов'язковою дисципліною ОПП Міжнародний бізнес» бакалаврського рівня галузь знань 29 Міжнародні відносини спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини.

Актуальність дисципліни

Юридичний супровід міжнародного бізнесу є важливим для забезпечення правової безпеки та стабільності підприємства. Виявлення слабких місць підприємства дозволяє підготувати рекомендації щодо побудови юридичної безпеки бізнесу. Проведення правового аудиту відбувається перед укладенням угоди купівлі-продажу підприємства (об'єктів комерційної нерухомості), або з метою залучення нових інвесторів чи міжнародного структурування бізнесу. Ведення ефективного міжнародного бізнесу передбачає ефективний юридичний супровід. Набуття відповідних компетентностей відбувається в процесі вивчення даної дисципліни.

Даний курс акцентує увагу на набутті, засвоєнні та формуванні студентами системи теоретичних знань і практичних навичок по правовому аналізу створення, реєстрації, функціонування (діяльності), ліквідації, припинення міжнародного бізнесу; аналізі правового регулювання майнових та договірних відносин в міжнародному бізнесі, визначенні міри відповідальності при невиконанні зобов'язань; розумінні особливостей правового регулювання окремих галузей господарювання; отримання навиків медіації; складанні процесуальних документів в господарському судочинстві та міжнародному арбітражі; розумінні особливостей правового супроводу захисту бізнесу в міжнародних судових інстанціях.

Майбутнім спеціалістам в міжнародних компаніях критично важливо розуміти цей напрям, адже він формує основу для роботи бізнесу в умовах інтеграції України до ЄС. Знання європейських стандартів права та комплаєнсу робить спеціаліста затребуваним на міжнародному ринку праці. Україна поступово адаптує своє законодавство до норм ЄС. Спеціалісти, які розуміють ці процеси, можуть правильно консультувати бізнес і уникати правових ризиків. Інвестори з ЄС очікують відповідності українських компаній європейським правилам. Юридичний аудит із євроінтеграційним акцентом допомагає підтвердити прозорість і надійність бізнесу. Недотримання норм ЄС (наприклад, GDPR чи антимонопольних правил) може призвести до багатомільйонних штрафів і втрати партнерів. Спеціалісти, які володіють цими знаннями, захищають компанію від репутаційних втрат. ЄС активно впроваджує екологічні та соціальні стандарти. Спеціалісти, які розуміють ці вимоги, допомагають бізнесу інтегруватися у програми сталого розвитку та отримувати доступ до грантів і фінансування. Юридичний аудит стає інструментом підготовки компанії до асоціації та майбутнього членства в ЄС.

Завдання дисципліни: навчити здобувачів здійснювати правовий аналіз міжнародного бізнесу – організаційну структуру, корпоративні відносини, основну діяльність, договірну діяльність, функціонування відокремлених підрозділів, кадрову діяльність, взаємовідносин з правоохоронними та контролюючими органами, супровід судових та претензійних справ, майновий аналіз бізнесу.

*Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам вищої освіти набуття **компетентностей**:*

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Програмні результати навчання (РН)*

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН 26. Виявляти вразливості в організаційній та операційній діяльності суб'єктів господарювання, а також перевіряти законність ведення бізнесу та його комерційної привабливості в системі міжнародних відносин

2. Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни

Самостійна робота здобувача є важливим засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни визначається навчальною програмою дисципліни - завданнями та вказівками

викладача, даними методичними вказівками. Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача. Питання, що виникають у здобувачів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, що проводяться згідно графіку, затвердженого кафедрою.

Самостійна робота здобувачів під час вивчення навчальної дисципліни включає такі форми:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем і питань, які передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;
- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед контрольними заходами;
- підготовка наукової статті, есе, презентацій за програмою дисципліни;
- підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах, тощо.

Всі завдання самостійної роботи здобувачів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибіркові завдання є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність в навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та

консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями (у відсотках від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

а) 100 % - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень;

а) 80 % - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

а) 60 % - завдання виконане повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

б) 40 % - завдання виконане частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

б) 0 % - завдання не виконане.

В процесі вивчення здобувачами даної дисципліни передбачено наступні види роботи викладачів зі здобувачами:

- індивідуальні консультації за графіком, затвердженим кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- індивідуальні заняття зі здобувачами з метою підвищення рівня їхньої підготовки та розвитку індивідуальних здібностей, результатом яких може бути підготовка наукових доповідей, статей.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання домашніх завдань. У табл. 1 наведено завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 1

Перелік питань для підготовки есе, презентацій, наукових досліджень, тез конференцій, статей

№ з/п	Назва теми
1	Правові засади створення, реорганізації, ліквідації юридичних осіб та фізичних осіб підприємців.
2	Порівняння національних та європейських (вибрати до 3 країн) алгоритмів створення бізнесу
3	Корпоративні відносини. Корпоративна структура. Теоретичні аспекти. Приклади побудови корпоративних відносин на етапах створення та прийняття рішень
4	Припинення, ліквідація, банкрутство
5	Регулювання дозвільної діяльності бізнесу
6	Види договорів. Практичні кейси по 5 видах.
7	Адвокатура. Нотаріат. Банкрутство
8	Податкові та митні відносини при супроводі міжнародного бізнесу
9	Інтелектуальна власність. Реєстрація торговельних марок та патентів у ключових країнах. Захист авторських прав у міжнародних юрисдикціях.
10	Трудове право та мобільність персоналу. Відповідність контрактів міжнародним стандартам праці (ILO, директиви ЄС). Легалізація працівників у країнах присутності.
11	Податкові та митні питання. Аналіз трансфертного ціноутворення. Використання угод про уникнення подвійного оподаткування. Відповідність митним правилам ЄС та СОТ
12	Статутні документи, реєстрація, акціонери, дочірні компанії

13	Договірні відносини. Гармонізація контрактів із міжнародними нормами (Incoterms, UNIDROIT). Включення положень про арбітраж (LCIA, ICC, UNCITRAL).
14	Контракти з партнерами, постачальниками, клієнтами
15	Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням європейської та євроатлантичної інтеграції
16	Корпоративне право. Статутні документи, структура власності. Гармонізація з директивами ЄС щодо корпоративного управління
17	Податкові та митні питання. Трансфертне ціноутворення, митні правила. Відповідність Податковому кодексу України та директивам ЄС про уникнення подвійного оподаткування
18	Трудове право. Контракти, соціальні гарантії. Адаптація до стандартів ЄС щодо прав працівників і недискримінації
19	Інтелектуальна власність. Реєстрація торговельних марок, патентів. Узгодження з нормами ЄС про захист ІВ та боротьбу з піратством
20	Захист даних. Політики конфіденційності, обробка персональних даних. Відповідність GDPR та директивам ЄС про кібербезпеку. Аудит систем кіберзахисту.
22	Антимонопольне законодавство. Дотримання правил конкуренції. Гармонізація з антимонопольними нормами ЄС

23	ESG та сталий розвиток. Екологічні та соціальні стандарти Впровадження ESG-аудиту, як вимагає ЄС
24	Антимонопольне та конкурентне право. Перевірка відповідності правилам конкуренції ЄС та США. Аналіз ризиків картельних угод чи зловживання домінуючим становищем.

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

Практичне заняття № 1

Правовий аудит організаційної структури компанії

Опис теми: Юридичний аудит установчих, дозвільних, інших документів, що супроводжують господарську діяльність компанії. Due Diligence корпоративних відносин та наявності контролю за управлінням компанією.

Мета: Навчити студентів проводити правовий аудит документів та корпоративних відносин компанії, виявляти ризики та забезпечувати прозорість управління, що є основою для захисту бізнесу та залучення інвестицій.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2,5 год./ заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

Установчі документи компанії . Дозвільні документи. Due Diligence корпоративних відносин. Контроль за управлінням компанією. Міжнародний контекст та євроінтеграція.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. *Які ризики можуть виникнути через недоліки у статуті чи протоколах зборів?*
2. *Чому важливо регулярно оновлювати установчі документи відповідно до змін законодавства?*
3. *Які наслідки для бізнесу може мати відсутність або прострочення ліцензії?*

4. Як перевірити автентичність та чинність дозвільних документів?
5. Які ключові аспекти корпоративного управління слід перевіряти під час аудиту?
6. Як виявити приховані конфлікти між акціонерами чи учасниками компанії?
7. Які механізми корпоративного контролю існують в Україні та ЄС?
8. Чому прозорість управління є важливою для інвесторів?
9. Як євроінтеграційні процеси впливають на вимоги до корпоративного аудиту?
10. Чим відрізняється аудит корпоративних відносин в Україні від практики ЄС?
11. Які документи ви б перевірили першочергово при аудиті компанії, що виходить на світовий ринок?
12. Як би ви оцінили ризики у випадку, якщо компанія має складну структуру власності з іноземними учасниками?

Кейси для рольової дискусії

1. Компанія планує залучити іноземного інвестора. Юрист компанії — перевіряє статут та протоколи зборів. Інвестор — ставить питання про прозорість корпоративної структури. Менеджер компанії — пояснює, чому документи не оновлювалися останні 5 років.

Обговорення: Які ризики для інвестора? Чи потрібно терміново змінювати статут?

2. Підприємство працює у сфері будівництва, але ліцензія прострочена. **Ролі:** Юрист — пояснює правові наслідки. Менеджер — аргументує, що це «технічна помилка». Потенційний партнер — вирішує, чи варто укласти

контракт. **Обговорення:** Чи можна вести діяльність без чинної ліцензії? Які санкції можливі?

3. У компанії двоє співвласників, один з яких приховує інформацію про додаткові угоди. **Ролі:** Юрист — проводить аудит корпоративних відносин. Інвестор — оцінює ризики вкладення коштів. Співвласники — пояснюють свої позиції.

Обговорення: Як виявити приховані ризики? Чи може інвестор вимагати додаткових гарантій?

4. Рада директорів ухвалила рішення без повідомлення всіх учасників. **Ролі:** Юрист оцінює законність рішення. Менеджер пояснює, чому рішення прийняли поспіхом. Інвестор вирішує, чи залишатися у компанії. **Обговорення:** Чи є це порушенням корпоративних прав? Які наслідки для компанії?

Метою даних дискусій є навчити студентів **аргументувати позицію з різних точок зору** та показати, як юридичний аудит допомагає виявляти ризики. Відпрацювати навички **переговорів та правового аналізу** у бізнес-контексті.

Питання для саморефлексії

Аналіз власної ролі

Чи вдалося мені переконливо аргументувати свою позицію? Які сильні сторони моєї участі у дискусії? Що я міг би покращити у своїй аргументації?

Розуміння правових ризиків

Які ризики я виявив у кейсі? Чи зміг я запропонувати реалістичні шляхи їх мінімізації?

Командна взаємодія

Як я співпрацював з іншими учасниками дискусії? Чи враховував я їхні аргументи та чи зміг знайти компроміс?

Практична цінність

Які знання з юридичного аудиту я застосував на практиці? Як ці навички можуть бути корисними у моїй майбутній професійній діяльності?

Євроінтеграційний контекст

Чи врахував я вимоги та стандарти ЄС у своїх аргументах? Як би я адаптував рішення кейсу для міжнародного бізнес-середовища?

Практичне заняття № 2

Тема. Створення, злиття, поглинання компаній (реструктуризація реорганізація. Припинення, ліквідація, банкрутство. Правила міжнародних угод.

Мета: навчити студентів комплексно аналізувати правові аспекти життєвого циклу компанії: від створення до припинення діяльності, включно з реорганізацією, злиттям, поглинанням та банкрутством, а також розуміти роль юридичного аудиту у цих процесах.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2,5 год./ заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

1. Які основні правові етапи створення компанії в Україні та ЄС?

2. Чим відрізняється злиття від поглинання компаній?

3. Які ризики виникають для акціонерів та кредиторів під час реорганізації?

4. Як юридичний аудит допомагає інвесторам оцінити безпечність угоди M&A (Mergers & Acquisitions)?

5. Які правові наслідки має рішення про ліквідацію компанії?

6. Чим відрізняється процедура банкрутства в Україні від практики ЄС?

7. Як реструктуризація може врятувати компанію від банкрутства?

8. Які документи першочергово перевіряє юрист при аудиті компанії, що припиняє діяльність?

9. Віденська конвенція про право міжнародних договорів (1969) — основний міжнародний документ.

10. Закон України «Про міжнародні договори України» — визначає порядок укладення, виконання та денонсації договорів на національному рівні

Питання для самостійного опрацювання

Що таке міжнародний договір і які його основні ознаки?

*Які види міжнародних угод існують (конвенції, пакти, протоколи тощо)? Чим відрізняється міжнародний договір від внутрішньодержавного правового акта? Які основні принципи укладення міжнародних угод (добровільність, рівність сторін, *pacta sunt servanda*)?*

*Що означає імперативна норма міжнародного права (*jus cogens*) і як вона впливає на угоди? Чому письмова форма є обов'язковою для міжнародних договорів?*

Які етапи проходить міжнародна угода: переговори, підписання, ратифікація, набуття чинності? Яку роль відіграє парламент у процесі ратифікації міжнародних договорів? Як відбувається обмін ратифікаційними грамотами між державами?

*Що означає принцип *pacta sunt servanda* («договори мають виконуватися»)? Які органи здійснюють контроль за виконанням міжнародних угод? Які наслідки може мати порушення міжнародного договору?*

За яких умов міжнародна угода може бути змінена? Що таке денонсація договору і які її правові наслідки? У яких випадках міжнародна угода припиняє свою дію?

Які особливості укладення міжнародних угод визначає Закон України «Про міжнародні договори України»? Яку роль відіграє Віденська конвенція про право міжнародних договорів (1969)? Як євроінтеграційні процеси впливають на укладення та виконання міжнародних угод Україною?

Практичні кейси для рольової дискусії

1. Дві українські ІТ-компанії вирішили об'єднатися для виходу на ринок ЄС. **Ролі:** Юрист — перевіряє установчі документи та угоду про злиття. Інвестор — оцінює ризики для вкладення коштів. Менеджер — аргументує переваги об'єднання.

Обговорення: Які правові ризики можуть виникнути? Чи потрібно погодження Антимонопольного комітету?

2. Велика міжнародна корпорація купує українське виробниче підприємство. **Ролі:** Юрист — проводить Due Diligence корпоративних відносин. Представник корпорації — пояснює стратегічні цілі. Менеджер української компанії — захищає інтереси працівників. **Обговорення:** Як забезпечити баланс інтересів інвестора та працівників?

3. Торговельна компанія має значні борги і подає заяву про банкрутство. **Ролі:** Юрист — пояснює процедуру банкрутства. Кредитор — вимагає повернення боргів. Менеджер компанії — шукає варіанти реструктуризації. **Обговорення:** Чи можна уникнути ліквідації через реструктуризацію? Які права мають кредитори?

Практичне заняття № 3

Юридичний аудит основної діяльності компанії (в тому числі, ліцензованого виду діяльності). Юридичний аудит інших окремих сфер (напрямів) діяльності компанії. Due Diligence аудит діяльності філій та представництв компанії, особливості діяльності під час війни.

Опис теми: Правове регулювання основних видів діяльності. Ліцензування. Юридичний аудит інших окремих сфер (напрямів) діяльності компанії. Створення та функціонування філій та представництв компанії, особливості діяльності під час війни. Реєстри суб'єктів господарювання: реєстрація, боржники

Мета: Мета навчання — сформувати у студентів комплексне розуміння правового регулювання господарської діяльності, навчити проводити юридичний аудит у різних сферах, працювати з реєстрами та враховувати особливості діяльності компаній у кризових умовах (зокрема під час війни). Правове регулювання основних видів діяльності. Ліцензування. Юридичний аудит окремих сфер діяльності компанії. Створення та функціонування філій і представництв. Особливості діяльності під час війни. Реєстри суб'єктів господарювання: реєстрація, боржники»

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2,5 год./ заочна : 1 год.*

План

Правове регулювання господарської діяльності: основні закони та нормативні акти.

Ліцензування: які види діяльності потребують ліцензії, порядок отримання та наслідки порушень.

Юридичний аудит окремих сфер: будівництво, фінанси, транспорт, медицина, ІТ.

Філії та представництва: правовий статус, порядок створення, особливості функціонування.

Діяльність під час війни: обмеження, додаткові вимоги, правові ризики.

Реєстри суб'єктів господарювання

Пактичне опрацювання Робота в групах: студенти аналізують документи та пропонують рішення.

Кейс 1: Компанія планує відкрити філію в іншому місті — які документи потрібні?

Кейс 2: Підприємство працює без чинної ліцензії — які наслідки та як це виправити?

Кейс 3: Перевірка компанії у реєстрі боржників — які ризики для інвестора?

Тестові питання

Правове регулювання діяльності.

Який документ визначає правові основи господарської діяльності в Україні?

а) Конституція України

б) Господарський кодекс України

в) Цивільний кодекс України

г) Закон «Про банки і банківську діяльність»

Які види діяльності підлягають ліцензуванню?

- а) Будівництво, фінансові послуги, медицина
- б) Торгівля продуктами харчування
- в) Виробництво меблів
- г) Роздрібна торгівля одягом

Ліцензування

Хто видає ліцензії на окремі види господарської діяльності?

- а) Міністерства та державні органи, визначені законом
- б) Місцеві ради
- в) Приватні компанії
- г) Суд

Які наслідки може мати діяльність без ліцензії?

- а) Адміністративна відповідальність
- б) Кримінальна відповідальність
- в) Анулювання угод
- г) Усі перелічені

Філії та представництва

Чим відрізняється філія від представництва?

- а) Філія здійснює господарську діяльність, представництво — лише представляє інтереси
- б) Філія має окрему юридичну особу, представництво — ні
- в) Представництво може укладати угоди, філія — ні
- г) Відмінностей немає

Особливості діяльності під час війни

Які обмеження можуть вводитися для бізнесу під час воєнного стану?

- а) Обмеження експорту та імпорту
- б) Призупинення окремих ліцензій
- в) Мобілізація ресурсів
- г) Усі перелічені

Реєстри суб'єктів господарювання

Який реєстр містить інформацію про боржників?

- а) Єдиний державний реєстр юридичних осіб та ФОП
- б) Реєстр боржників
- в) Реєстр ліцензій
- г) Реєстр судових рішень

Яка мета перевірки компанії у державних реєстрах?

- а) Виявлення правових ризиків
- б) Перевірка фінансової звітності
- в) Оцінка маркетингової стратегії
- г) Оптимізація виробництва

Практичне заняття № 4

Трудовий та договірний (контрагентий) аудит

Опис теми: Договори з основними контрагентами; договору оренди офісного приміщення; аналіз інших договорів, які використовуються під час господарської діяльності. Юридичний аудит кадрової документації: аналіз колективного договору, укладеного підприємством з трудовим колективом; аналіз трудового контракту, укладеного з керівником компанії; аналіз трудових договорів, укладених з працівниками компанії; аналіз посадових інструкцій; аналіз інших документів по кадровій документації. Трудове право. Міграційне право

Мета: Ознайомити студентів із правовими аспектами перевірки трудових відносин та договірної діяльності компанії. Навчити виявляти ризики у сфері трудового права та договірних зобов'язань. Сформувати практичні навички юридичного аудиту документів, що регулюють трудові та цивільно-правові відносини.

Норма часу (за навчальною програмою): денна: 2,5 год./ заочна : 1 год.

Питання для обговорення:

Трудовий аудит

Перевірка відповідності трудових договорів нормам Кодексу законів про працю України та міжнародних стандартів

Аналіз кадрової документації: накази, штатний розпис, положення про оплату праці, правила внутрішнього трудового розпорядку.

Виявлення ризиків:

- нелегальне працевлаштування;
- порушення прав працівників;
- недотримання норм охорони праці;
- спори щодо звільнення чи скорочення.

Особливості трудових відносин під час воєнного стану (спрощені процедури, дистанційна робота, мобілізація).

Договірний аудит

Перевірка цивільно-правових та господарських договорів (купівля-продаж, оренда, підряд, поставка, інвестиційні угоди).

Аналіз істотних умов договору: предмет, ціна, строки, відповідальність сторін.

Виявлення ризиків:

- нечіткі або суперечливі умови;
- відсутність механізмів захисту інтересів компанії;
- невідповідність законодавству чи міжнародним стандартам.

Особливості міжнародних контрактів: застосування права іншої держави, арбітражні застереження, валютні ризики.

Питання для самостійного опрацювання

Провести аудит трудового договору та визначити, чи відповідає він законодавству. Проаналізувати договір оренди: які умови можуть створити ризики для орендаря?

Скласти перелік документів, які юрист перевіряє під час трудового аудиту компанії. Порівняти українське та європейське регулювання трудових відносин. Виявити типові помилки у договорах, що укладаються між компаніями та фізичними особами.

Змістовий модуль 2.

Практичне заняття 5

Правовий супровід активів міжнародного бізнесу. Іноземні інвестиції

Опис теми: Аналіз матеріальних і нематеріальних активів; обмеження і обтяження майна тощо. Правове регулювання іноземних інвестицій, гарантій повернення, забезпечення, повернення.

Мета: навчити студентів аналізувати правові аспекти супроводу активів міжнародного бізнесу, розуміти механізми залучення та захисту іноземних інвестицій, виявляти ризики та застосовувати інструменти юридичного аудиту для забезпечення правової безпеки бізнесу у глобальному середовищі.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2 год. / заочна: 1 год.*

Питання для обговорення:

Аналіз активів компанії

Які відмінності між матеріальними та нематеріальними активами? Які документи підтверджують право власності на матеріальні активи? Як здійснюється аудит нематеріальних активів (патенти, торговельні марки,

авторські права)? Які ризики виникають при відсутності належної реєстрації прав на нематеріальні активи?

Обмеження та обтяження майна

Що таке обтяження майна і які його види існують (іпотека, застава, арешт)? Як перевірити наявність обмежень чи обтяжень на майно компанії? Які правові наслідки має укладення договору щодо майна, що перебуває під обтяженням?

Правове регулювання іноземних інвестицій

Які основні закони України регулюють іноземні інвестиції? Які гарантії надає держава іноземним інвесторам? Як міжнародні договори впливають на захист іноземних інвестицій? Які ризики можуть виникнути для іноземного інвестора в Україні?

Гарантії повернення та забезпечення інвестицій

Що означає гарантія повернення інвестицій? Які механізми забезпечення інвестицій використовуються у міжнародній практиці? Як працює система захисту інвесторів через міжнародний арбітраж? Чим відрізняється державна гарантія від договірної гарантії у сфері інвестицій?.

Практичне заняття № 6

Юридичний аудит внутрішньої документації.

Опис теми: Нерозголошення конфіденційної інформації. Diligence внутрішньої документації по забезпеченню процедури законності під час проведення перевірок підприємства контролюючими органами та по визначенню порядку дій працівників під час проведення таких

перевірок. Забезпеченню ведення належного обліку персональних даних працівників та контрагентів (юридичний аудит). Юридичний аудит внутрішньої документації на об'єкти інтелектуальної власності компанії (знаки для товарів і послуг. Due Diligence правомірності використання під час господарської діяльності компанії відповідного програмного забезпечення.

Мета: Навчити студентів проводити юридичний аудит внутрішньої документації компанії, забезпечувати захист конфіденційної інформації, належний облік персональних даних, правомірність використання програмного забезпечення та об'єктів інтелектуальної власності, а також готувати компанію до перевірок контролюючих органів.

Норма часу (за навчальною програмою): денна: 2год. / заочна : 1 год.

Питання для обговорення:

1. Конфіденційна інформація та комерційна таємниця
Що таке конфіденційна інформація та які її види? Які правові механізми захисту комерційної таємниці існують в Україні та ЄС? Які наслідки може мати порушення договору про нерозголошення (NDA)? Як внутрішня документація компанії повинна регулювати порядок доступу до конфіденційних даних?
2. Due Diligence внутрішньої документації
Які документи перевіряються під час Due Diligence внутрішніх політик компанії? Як визначити порядок дій працівників під час перевірки контролюючими органами?

Які ризики виникають при відсутності внутрішніх інструкцій щодо перевірок? Як юридичний аудит допомагає забезпечити законність під час перевірок?

3. Персональні дані

Які основні вимоги Закону України «Про захист персональних даних»? Що таке GDPR і як він впливає на українські компанії? Які документи підтверджують належний облік персональних даних працівників та контрагентів? Які санкції можливі за порушення правил обробки персональних даних?

4. Інтелектуальна власність

Які об'єкти інтелектуальної власності підлягають реєстрації? Як здійснюється аудит документів на торговельні марки та патенти? Які ризики виникають при використанні незареєстрованих знаків для товарів і послуг? Як міжнародні угоди (WIPO, TRIPS) впливають на захист інтелектуальної власності?

5. Програмне забезпечення

Що означає правомірність використання програмного забезпечення у господарській діяльності? Які документи підтверджують ліцензійність програмного забезпечення? Які наслідки може мати використання неліцензійного ПЗ для компанії?

Практичні завдання

Перевірка контролюючим органом

Ситуація: До компанії приходить податкова інспекція з позаплановою перевіркою. Ролі: Юрист — пояснює порядок дій працівників та перевіряє законність вимог інспекторів. Менеджер — організовує доступ до документів. Інспектор — вимагає надати внутрішні політики та кадрові документи.

Обговорення: Які документи потрібно надати? Як уникнути порушення прав компанії?

Конфіденційна інформація та NDA

Ситуація: Працівник звільняється і планує перейти до конкурента, маючи доступ до комерційної таємниці. Ролі: Юрист — аналізує договір про нерозголошення (NDA). Менеджер — оцінює ризики для бізнесу. Працівник — пояснює свою позицію.

Обговорення: Чи може компанія захистити свої інтереси? Які санкції можливі за порушення NDA?

Облік персональних даних

Ситуація: Компанія зберігає дані працівників та клієнтів, але не має політики захисту персональних даних. Ролі: Юрист — перевіряє відповідність законодавству України та GDPR. Менеджер — пояснює, чому політика не була розроблена. Інспектор — оцінює можливі порушення.

Обговорення: Які ризики для компанії? Які документи потрібно створити для захисту даних?

Інтелектуальна власність

Ситуація: Компанія використовує торговельну марку, яка не зареєстрована в Україні. Ролі: Юрист — аналізує ризики та можливість реєстрації. Менеджер — пояснює, чому марка не була зареєстрована. Конкурент — заявляє права на схожий знак.

Обговорення: Чи може компанія втратити право на використання бренду? Як захистити інтелектуальну власність?

Програмне забезпечення

Ситуація: Під час аудиту виявлено, що компанія використовує неліцензійне програмне забезпечення. Ролі: Юрист — пояснює правові наслідки. Менеджер — аргументує економію коштів. Інспектор — оцінює порушення та можливі санкції.

Обговорення: Які ризики для компанії? Як забезпечити правомірність використання ПЗ

Практичне заняття 7

Аудит спорів (медіація та представництво, досудове врегулювання, судовий супровід, супровід виконання рішень)

Опис теми: Аудит спорів (медіація та представництво, досудове врегулювання, судовий супровід, супровід виконання рішень)

Мета: навчити студентів проводити аудит спорів, аналізувати правові ризики, застосовувати інструменти медіації та досудового врегулювання, здійснювати ефективний судовий супровід і забезпечувати виконання рішень, що є ключовим для правової безпеки бізнесу та захисту інтересів сторін

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2год. / заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

1. Медіація та представництво. Які переваги та недоліки медіації порівняно із судовим вирішенням спорів? У яких випадках медіація є більш ефективним інструментом, ніж судовий процес? Які навички має мати юрист-посередник для успішної медіації?
2. Досудове врегулювання. Чому досудове врегулювання спорів є важливим для бізнесу? = Які документи та докази слід підготувати для ефективного досудового врегулювання? Які ризики виникають при ігноруванні досудових процедур?
3. Судовий супровід. Які основні етапи судового супроводу спору? Як юридичний аудит допомагає визначити

перспективи судового процесу? Чи завжди судовий супровід є найкращим способом захисту інтересів компанії?

4. Виконання рішень. Які проблеми найчастіше виникають під час виконання судових рішень? Які механізми забезпечення виконання рішень існують в Україні та міжнародній практиці? Як компанія може мінімізувати ризики невиконання рішень контрагентами

Питання для самостійного опрацювання

Практичні кейси

1. Дві компанії мають конфлікт через невиконання умов договору поставки. Завдання: Визначити, чи можлива медіація як спосіб вирішення спору. Скласти план переговорів між сторонами. Оцінити ризики відмови від медіації та переходу до суду.
2. Підрядник вимагає оплату за виконані роботи, замовник відмовляється через недоліки. Завдання: Підготувати претензію та досудову вимогу. Визначити можливі компромісні рішення. Оцінити перспективи судового розгляду у разі невдачі досудового врегулювання.
3. Компанія подала позов про стягнення боргу з контрагента. Завдання: Скласти перелік доказів, які потрібно подати до суду. Визначити стратегію захисту інтересів компанії. Оцінити можливі наслідки судового рішення для бізнесу.
4. Суд виніс рішення на користь компанії, але боржник ухиляється від його виконання. Завдання: Визначити механізми примусового виконання рішення. Оцінити ризики затягування процесу. Запропонувати дії для захисту інтересів компанії у виконавчому провадженні.

Практичне заняття 8

Міжнародний арбітраж. Приклади вирішення спорів

Опис теми: Міжнародні судові арбітражні інституції. Процесуальний супровід в міжнародному арбітражі. Підготовка процесуальних документів та розрахунок судових витрат. Торгово-промислова палата

Мета: навчити студентів аналізувати діяльність міжнародних арбітражних інституцій, здійснювати процесуальний супровід у міжнародному арбітражі, готувати процесуальні документи, розраховувати судові витрати та розуміти роль Торгово-промислової палати у вирішенні комерційних спорів.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2год. / заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

1. Практика застосування Нью-Йоркської конвенції 1958 року про визнання та виконання арбітражних рішень.
2. Відмінності між національним судовим процесом та міжнародним арбітражем.
3. Значення арбітражу для захисту інтересів бізнесу у глобальному середовищі.
4. Як юридичний аудит допомагає оцінити перспективи арбітражного спору.
5. Типові проблеми виконання арбітражних рішень.
6. Навички прогнозування фінансових та репутаційних наслідків арбітражних процесів.
7. Підготовка процесуальних документів для арбітражних проваджень (позовні заяви, відзиви, меморандуми).

8. Розрахунок судових витрат та зборів у міжнародному арбітражі.
9. Алгоритм представництва інтересів компанії в арбітражних інституціях.
10. Система міжнародних арбітражних інституцій (ICC, LCIA, ICSID, Стокгольмський арбітраж тощо).
11. Торгово-промислової палати у вирішенні комерційних спорів.
12. Правові основи процесуального супроводу в міжнародному арбітражі.

Задачі

1. Українська компанія подала позов проти іноземного контрагента до Міжнародного комерційного арбітражного суду при ТПП України.

Завдання: Визначити, які документи потрібно підготувати для арбітражу. Оцінити перспективи вирішення спору. Скласти план розрахунку судових витрат.

2. Арбітраж виніс рішення на користь української компанії, але іноземний контрагент відмовляється його виконувати.

Завдання: Визначити механізми примусового виконання рішення відповідно до Нью-Йоркської конвенції 1958 року. Оцінити ризики затягування процесу.

Запропонувати дії для захисту інтересів компанії.

3. Компанія звертається до ТПП України для вирішення спору з іноземним партнером. Завдання:

Визначити компетенцію ТПП у вирішенні комерційних спорів. Оцінити переваги та недоліки такого способу вирішення конфлікту. Підготувати рекомендації для компанії щодо вибору арбітражної інституції.

Практичне заняття 9

Юридичний аудит взаємовідносин підприємства з органами державної влади та управління, правоохоронними органами.

Опис теми: Податкове, митне право. Супровід перевірок міжнародних організацій фіскальними органами.

Мета. Навчити студентів проводити юридичний аудит взаємовідносин підприємства з органами державної влади та правоохоронними органами, аналізувати ризики, готувати підприємство до перевірок і забезпечувати законність та прозорість у взаємодії бізнесу з державою. Аналізувати норми податкового та митного права, здійснювати супровід перевірок міжнародних організацій фіскальними органами, готувати необхідні документи та оцінювати ризики для бізнесу та міжнародних структур.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2 год. / заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

1. Правові основи взаємодії підприємств з органами державної влади та правоохоронними органами. Значення юридичного аудиту як інструменту контролю законності та прозорості у відносинах бізнесу з державою. Правові ризики, які можуть виникати під час перевірок, розслідувань чи адміністративних процедур.
2. Методи підготовки підприємства до офіційних запитів, перевірок та слідчих дій.
3. Європейські стандарти прозорості та антикорупційної політики.
4. Міжнародні практики у формуванні сучасних

механізмів взаємодії бізнесу з державою.

5. Значення комплаєнсу та корпоративної етики у відносинах із владними структурами.
6. Які основні принципи податкового та митного права України?
7. Як міжнародні стандарти (OECD, WTO, ЄС) впливають на українське податкове та митне законодавство?
8. Які права та обов'язки мають підприємства під час перевірок фіскальних органів?
9. Чим відрізняється перевірка міжнародної організації від перевірки національного підприємства?
10. Які документи необхідно підготувати для податкової та митної перевірки?
11. Які ризики виникають при недотриманні митних процедур у міжнародній торгівлі?
12. Як юридичний аудит допомагає мінімізувати ризики під час перевірок?

Задачі

1. Представництво міжнародної організації в Україні отримало повідомлення про планову податкову перевірку. Завдання: Визначити перелік документів, які потрібно надати. Скласти алгоритм дій юриста під час перевірки. Оцінити ризики для організації у разі виявлення порушень.

2. Компанія імпортує обладнання з ЄС, митні органи виявили розбіжності у декларації. Завдання: Визначити можливі наслідки для компанії. Підготувати правову позицію для захисту інтересів. Запропонувати заходи для уникнення подібних ситуацій у майбутньому.

3. Міжнародна організація, що працює в Україні, підлягає перевірці щодо правильності сплати податків та митних

зборів.Завдання:Визначити правовий статус міжнародної організації та її податкові зобов'язання.Оцінити можливість застосування міжнародних угод для захисту інтересів. Скласти рекомендації для організації щодо взаємодії з фіскальними органами.

Контрольні роботи

Варіант 1

Мета: Перевірити знання студентів щодо правових аспектів аудиту бізнесу, уміння застосовувати законодавство та міжнародні стандарти до практичних ситуацій.

Теоретична частина (письмові питання)

Дайте визначення поняття "юридичний аудит бізнесу" та поясніть його відмінність від фінансового аудиту.

Назвіть основні етапи проведення юридичного аудиту підприємства.

Які джерела права регулюють проведення юридичного аудиту в Україні?

Охарактеризуйте роль юридичного аудиту у процесі євроінтеграції України.

Поясніть значення принципів комплаєнсу та корпоративного управління для міжнародного бізнесу.

Практична частина (ситуаційні завдання)

Ситуація: Українська компанія планує вихід на ринок ЄС.

Які аспекти юридичного аудиту потрібно перевірити першочергово? Які ризики можуть виникнути при недотриманні норм ЄС?

Ситуація: Підприємство має цивільно-правові договори з іноземними контрагентами. Які положення контрактів слід перевірити під час аудиту? Які міжнародні стандарти варто врахувати?

Ситуація: Компанія використовує персональні дані клієнтів з країн ЄС.

Які вимоги GDPR потрібно врахувати? Які санкції можливі у разі порушення?

Тестові завдання (оберіть правильну відповідь)

Юридичний аудит бізнесу передбачає:

1. а) перевірку бухгалтерських документів;
2. б) аналіз правових ризиків та відповідності законодавству;
3. в) оцінку маркетингової стратегії;
4. г) аудит виробничих процесів.

Основним завданням юридичного аудиту є:

1. а) зменшення податкового навантаження;
2. б) виявлення правових ризиків та їх мінімізація;
3. в) підвищення продуктивності праці;
4. г) оптимізація логістики.

До ключових напрямів юридичного аудиту міжнародного бізнесу належать:

- а) корпоративне право, трудове право, захист даних;
- б) лише фінансовий аналіз;
- в) виключно маркетингові дослідження;
- г) аудит виробничих потужностей.

Варіант 2

Теоретичні питання

Розкрийте поняття правового ризику у бізнесі та поясніть його значення для юридичного аудиту.

Назвіть основні принципи юридичного аудиту та поясніть їх роль у забезпеченні правової безпеки компанії.

Які особливості має аудит міжнародного бізнесу порівняно з внутрішнім?

Поясніть значення GDPR для українських компаній, що працюють із клієнтами з ЄС.

Які завдання юридичного аудиту виникають у процесі євроінтеграції України?

Практичні завдання

Кейс 1: Українська компанія уклала контракт із польським партнером.

Які положення договору слід перевірити під час юридичного аудиту? Які міжнародні стандарти варто врахувати?

Кейс 2: Підприємство планує реєстрацію торговельної марки у країнах ЄС.

Які кроки потрібно зробити для захисту інтелектуальної власності? Які ризики можуть виникнути при недотриманні правил ЄС?

Кейс 3: Компанія має намір залучити інвестиції від європейських фондів.

Які аспекти юридичного аудиту потрібно перевірити для відповідності вимогам інвесторів? Які документи можуть вимагати інвестори?

Тестові завдання

Юридичний аудит бізнесу спрямований на:

- а) перевірку маркетингової стратегії;
- б) аналіз правових ризиків;
- в) аудит виробничих процесів;
- г) перевірку бухгалтерських звітів.

До ключових напрямів юридичного аудиту міжнародного бізнесу належать:

- а) корпоративне право, трудове право, захист даних;
- б) лише фінансовий аналіз;
- в) виключно маркетингові дослідження;

г) аудит виробничих потужностей.

Відповідність GDPR означає:

а) дотримання правил захисту персональних даних;

б) оптимізацію логістики;

в) зменшення податкового навантаження;

г) аудит виробничих процесів.

Варіант 3

Теоретичні питання (есе)

Порівняйте поняття юридичного аудиту бізнесу в Україні та країнах ЄС. Які спільні риси та відмінності? Як євроінтеграція впливає на розвиток цього інституту в Україні? Проаналізуйте роль юридичного аудиту у забезпеченні правової безпеки інвестицій. Які механізми захисту інвесторів існують в Україні та ЄС? Які ризики виникають при їх недотриманні?

Напишіть есе на тему: «Юридичний аудит як інструмент виходу бізнесу на світовий ринок».

Вкажіть ключові напрями аудиту. Поясніть, чому він є стратегічним для міжнародної діяльності.

Практичні завдання (аналітичні порівняння)

Кейс 1: Українська компанія планує співпрацю з німецьким партнером.

Порівняйте вимоги до контрактів в Україні та Німеччині. Які положення слід врахувати для уникнення правових ризиків?

Кейс 2: Підприємство збирає персональні дані клієнтів з ЄС.

Порівняйте українське законодавство про захист даних із вимогами GDPR. Які кроки потрібно зробити для відповідності європейським стандартам?

Кейс 3: Компанія хоче отримати фінансування від європейських інвестиційних фондів.

Які документи та стандарти юридичного аудиту потрібно підготувати? Як відрізняється підхід до перевірки прозорості бізнесу в Україні та ЄС?

Тестові завдання

Євроінтеграційні завдання юридичного аудиту полягають у:

- а) гармонізації законодавства України з нормами ЄС;
- б) оптимізації виробничих процесів;
- в) зменшенні маркетингових витрат;
- г) виключно фінансовому аналізу.

Основним міжнародним стандартом захисту персональних даних є:

- а) ISO 9001;

б) GDPR;

в) Basel III;

г) UNIDROIT.

Юридичний аудит бізнесу на світовому ринку передбачає:

а) перевірку відповідності міжнародним договорам та стандартам;

б) лише аналіз бухгалтерських документів;

в) аудит виробничих потужностей;

г) оцінку маркетингової стратегії.

ПРИКЛАД ТЕСТОВОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Хто здійснює загальний нагляд за виконанням міжнародних договорів України?
 - a) Верховна Рада України
 - b) Міністерство закордонних справ України
 - c) Кабінет Міністрів
 - d) Президент
 - e) Рахункова палата
2. Що надає Міністерство закордонних справ України на запит органів, які застосовують міжнародні договори України?
 - a) Право вносити зміни до договорів
 - b) Фінансову підтримку
 - c) Інформацію з питань, пов'язаних із виконанням міжнародних договорів
 - d) Повноваження підписувати нові договори
 - e) Дипломатичний імунітет
3. Кого інформує Міністерство закордонних справ України у разі невиконання або неналежного виконання зобов'язань України за міжнародними договорами і вносить пропозиції щодо вжиття необхідних заходів?
 - a) Президента України або Кабінет Міністрів України
 - b) Конституційний Суд
 - c) Верховна Рада
 - d) Немає правильної відповіді
 - e) Міністерство оборони

4. Що робить Міністерство закордонних справ України у разі неналежного виконання зобов'язань України за міжнародними договорами?
- a) Ініціює судовий розгляд
 - b) Призупиняє виконання договору
 - c) Використовує міжнародну арбітражну комісію
 - d) Інформує Президента України або Кабінет Міністрів України
 - e) Скасовує договір одноосібно
5. Хто подає пропозиції щодо заходів у разі порушення договору іншими його сторонами?
- a) Міністерство закордонних справ
 - b) Верховна Рада
 - c) Верховний Суд
 - d) Служба безпеки
 - e) Міністерство юстиції
6. Хто має право вносити пропозиції через Міністерство закордонних справ України?
- a) Центральні органи виконавчої влади
 - b) Громадські організації
 - c) Політичні партії
 - d) Судові органи
 - e) Приватні підприємства
7. Що може бути зроблено у разі суттєвого порушення міжнародного договору іншими сторонами?
- a) Дія договору припиняється або зупиняється
 - b) Виконуються додаткові зобов'язання
 - c) Звертаються до міжнародного суду
 - d) Створюється новий договір

- е) Проводиться референдум
- 8. Яка умова припинення або зупинення міжнародного договору?
 - а) Якщо це може зашкодити національним інтересам України
 - б) Бажанням однієї з сторін договору
 - с) Рішення Верховної Ради
 - д) Відсутність фінансування
 - е) Зміна уряду
- 9. Що є частиною національного законодавства України?
 - а) Договори, які перебувають на стадії розгляду
 - б) Чинні міжнародні договори
 - с) Проекти міжнародних договорів
 - д) Договори, які втратили свою чинність
 - е) Рекомендації міжнародних організацій
- 10. Які правила застосовуються, якщо міжнародний договір суперечить українському законодавству?
 - Правила міжнародного договору
 - Правила національного законодавства
 - Договір втрачає чинність
 - Правила обговорюються повторно
 - Рішення Конституційного Суду

11. Які є види підприємств за формою власності?

- Приватне, колективне, державне
- Сімейне, громадське, загальнодоступне
- Особисте, комерційне, корпоративне
- Спільні, міжнародні, виробничі
- Колективне, міжнародне, національне

11. Усі форми власності є

- Рівноправними
- Нерівноправними

- Схожими
 - Взаємозамінними
 - Немає правильної відповіді
12. Яка форма власності не існує в економіці України?
- Феодальна
 - Колективна
 - Державна
 - Приватна
 - Немає правильної відповіді
13. Що таке товарний знак?
14. Термін дії торгової марки
- 5 років
 - 1 рік
 - 10 років
 - 25 років
 - 15 років
15. На торгову марку видається?
- Патент
 - Сертифікат
 - Ліцензія
 - Свідоцтво
 - Дозвіл
16. В якому році був прийнятий закон України „Про охорону прав для товарів і послуг”?
17. Скільки існує класів товарів та послуг згідно МКТП?
18. Статутний капітал розділений на визначене число акцій це товариство
19. Який мінімальний розмір статутного капіталу акціонерного товариства?
20. Яка найпростіша форма власності підприємства?
21. Санація підприємства – це
- -Система заходів, які здійснюються для запобігання банкрутства (з метою запобігання визнання боржника банкрутом та його ліквідації) і фінансового оздоровлення підприємств і банків за допомогою держави і крупних банків
 - -Процес визнання підприємства банкрутом

- -Система заходів для збільшення доходів власників підприємства
- -Фінансове удосконалення підприємства за рахунок збільшення податкового навантаження
- -Система заходів, що здійснюються для збільшення розмірів заробітної плати робітників

22.Які підприємства НЕ можуть бути визнаними банкрутами?

- Приватне
- Господарське
- Казенне
- Комунальне
- З колективною власністю

23.Хто є засновником казенного підприємства?

- Держава
- Група фізичних осіб
- Юридична особа
- ФОП
- Фізична особа

24.Громадяни України можуть самостійно укладати трудовий договір з:

- з 14 років
- з 18 років
- з 16 років
- з 17 років
- з 21 року

25.Як називається основний законодавчий акт який регулює трудові відносини працівників?

- Трудовий кодекс України
- Податковий кодекс України
- Цивільний кодекс України
- Господарський кодекс України
- Кримінальний кодекс України

26. Яким законом регулювалися трудові відносини у США?

- Закон Тафта-Гартлі
- Закон Гласса — Стіголла
- Закони Джима Кроу

- Закон Смута — Гоулі
- Закон Голдвотера — Ніколса

27. Хто реєструє торгові марки?

- Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій
- Міністерство культури та інформаційної політики України
- Державна митна служба України
- Міністерство економіки України
- Торгово-промислова палата України

28. Умови та порядок відновлення платоспроможності боржника визначено...?

- Кодекс України з процедур банкрутства
- Цивільний кодекс України
- Господарський кодекс України
- Митний кодекс України
- Кодекс законів про працю

29. Яка судова процедура спрямована на відновлення платоспроможності боржника?

- Санація
- Ліквідація
- Консолідація
- Реструктуризація
- Припинення

30. Предметом цивільно-правового договору є Вид послуги та її кінцевий результат

- Процес праці
- Організація праці
- Трудова функція
- Розмір заробітної плати

31. Хто є сторонами трудового договору?

- Працівник та роботодавець
- Працівник та продавець
- Працівник та постачальник
- Працівник та покупець
- Працівник та працівник

32. Що є основним джерелом трудового права?

- Конституція України

- Господарський кодекс України
- Кодекс законів про працю України
- Законодавчі акти
- Митний кодекс України

33. Яка умова обов'язково повинна бути в трудовому договорі?

- Умови про оплату праці
- Умова про трудову функцію
- Умови про момент початку роботи
- Всі відповіді вірні
- Умова про місце роботи

34. Яка мінімальна кількість осіб необхідна для створення акціонерного товариства?

35. Засновником господарського товариства не можуть бути:

36. Яке є головне відомство в Європейському Союзі, відповідальне за реєстрацію торгових марок?

- Відомства з інтелектуальної власності ЄС (EUIPO)
- Європейська комісія
- Бюджетний департамент Європейської Комісії
- Департамент конкуренції
- Європейське управління по боротьбі з шахрайством

37. Яким міжнародним механізмом можна скористатися для реєстрації торгової марки в кількох країнах за одну заявку, уникнувши необхідності подавати окремі заявки в кожній країні?

- Паризька угода
- Варшавська угода
- Мадридська угода
- Празька угода
- Міланська угода

38. Коли була прийнята Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків?

- 14 квітня 1891 року
- 15 травня 1900 року
- 3 червня 1893 року

- 17 липня 1899 року
- 20 березня 1879 року

39. Яка тривалість прискореної процедури реєстрації торгової марки?

40. Що дає реєстрація торговельної марки?

- Реєстрація торговельної марки забезпечує власнику право на використання цієї марки для продажу товарів і послуг
- Автоматичне отримання патенту на винахід
- Повний контроль над цінами товарів
- Підвищення податкових ставок

Змога безкоштовно використовувати ім'я та логотип будь-який період часу

41. Що означає значок ®?

- Торгова марка є офіційно зареєстрованою
- Торгова марка знаходиться в процесі розробки
- Торгова марка не пройшла сертифікацію
- Торгова марка є лише символічним елементом дизайну, а не захищеною маркою.
- Торгова марка використовується лише на території певної країни

42. Законодавчо передбачено такі види трудових договорів:

- трудовий договір з нефіксованим робочим часом;
- трудовий договір, укладений на визначений строк;
- трудовий договір в умовах спрощеного режиму регулювання трудових відносин;
- безстроковий трудовий договір;
- всі відповіді правильні

43. Відмінність контракту від звичайного трудового договору полягає в наступному:

- контракт обов'язково укладається в письмовій формі;
- у контракті можуть установлюватися додаткові (крім зазначених законодавством) підстави щодо його розірвання;
- контракт має строковий характер
- сфера застосування контракту визначається законами України
- всі відповіді правильні

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання успішності здобувача вищої освіти здійснюється а 100-бальною шкалою, яка розподіляється на дві складові:

- 1) 60 балів – поточна складова оцінювання;
- 2) 40 балів – модульна або підсумкова складова оцінювання.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Модульну або підсумкову (у випадку якщо дисципліна закінчується заліком – модульну) складову оцінювання організовано шляхом складання двох модульних контролів знань студентів. У випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом, результати складання таких модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється. Якщо здобувач (у випадку коли дисципліна закінчується екзаменом) із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного складання екзамену. Якщо студента не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної

складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (тільки у випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом).

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль знань студентів. Поточний контроль є органічною частиною навчального процесу і проводиться під час лекцій та практичних занять.

Форми поточного контролю: перевірка підготовлених здобувачами презентацій за темами навчальної дисципліни, узгодженими з викладачем; перевірка домашніх завдань; тестова перевірка знань студентів; модульний контроль; інші форми.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Іващенко М. В. Міжнародний бізнес: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 131 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2020/mnp_MB_2020.pdf
2. Міжнародний бізнес: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Орехової, М. В. Савченко. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 464 с. Рекомендовано до друку Вченою радою Донецького національного університету імені Василя Стуса (протокол № 3 від 28 жовтня 2022 р.)
3. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р. І. Грешка. Чернівці : Чернівець. нац. університет ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.
4. Daniels John, Radebaugh Lee, Sullivan Daniel. International Business: Environments and Operations. 16th Edition. Pearson, 2018.
5. Hill W.L. Charles, Hult G. Tomas M. International Business: Competing in the Global Marketplace. 11th Edition. New York. NY McGraw-Hill Education, 2017.
6. Jansson Hans International Business Strategy in Complex Markets. 2nd edition. Elgar, 2020. URL: <https://www.e->

elgar.com/shop/gbp/international-business-strategy-in-complexmarkets-9781839101830.html

7. Wild John, Wild Kenneth International Business: The Challenges of Globalization. 9th Edition, University of Wisconsin. Pearson, 2019.

Публікації автора

1. Тихончук Л. Х., Проказюк І. С. Ілюзії минулого: демократії в Європі та європейська інтеграція. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Рівне, 2023. № 4(104). С. 387–394. (фахове видання)
2. Тихончук Л. Х., Бабич С. В. Парламентський контроль під час пандемії covid-19. Пандемія в Україні. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Рівне. 2023. № 4(104). С. 36–56.
3. Антонова С. Є., Тихончук Л. Х., Нечипорик І. А. Соціальний діалог як шлях до подолання соціально-трудових конфліктів. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Вип.3 (103). 2023.
4. Антонова С. Є., Тихончук Л. Х., Турчинська О. Б. Колективні трудові спори (конфлікти) та порядок їх вирішення. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Вип.3(103). 2023.
5. Антонова С. Є., Тихончук Л. Х., Ковальова К. Ю. Запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів) та сприяння своєчасному їх вирішенню. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Вип.3(103). 2023.
6. Тихончук Л. Х., Романюк Л. В. РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНИХ КУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ ЧЕРЕЗ ПРИВАТНО-ДЕРЖАВНЕ ПАРТНЕРСТВО. *Вісник*

Національного університету водного господарства та природокористування. (2(102)). 2023. Р. 339–348.

10. Lesya Tykhonchuk, Sergii Babych. ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19. ПАНДЕМІЯ В УКРАЇНІ. *Bulletin National University of Water and Environmental Engineering* 2023-12-29. Journal article DOI: 10.31713/ve420234. URL <https://doi.org/10.31713/ve420234> Added 2024-05-15 (Last modified 2024-05-15).

11. Тихончук Л. Х. Інституційно-економічні засади державного регулювання міжнародної діяльності корпорацій : монографія. Рівне : Волин. обереги, 2018. 308 с.

12. Тихончук Л. Х. Особливості імплементації міжнародних стандартів врегулювання міжнародних торгових спорів України на основі процесуальних механізмів СОТ. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 2. С. 91–97.

13. Tykhonchuk L. Reforming state regulation of commercial diplomacy with Latin American countries. *Sciences of Europe* (Praha, Czech Republic). 2019. №43Vol 2. Р. 10–13.

14. Тихончук Л. Х. Міжнародне правове співробітництво України з Бельгією, Великобританією, Китаєм – шлях до успішної інвестиційної діяльності. *National law journal: theory and practice. L.L.C. Scientific and practical Publication in law. Republica Moldova*. 2019. № 5(39). С. 48–54;

15. Tikhonchuk L. Kh. Historical Legal Concideration of Mortgage Obligations. Механизмы разрешения споров в результате гибридных торговых войн. *Eurasian Academic Research Journal*. Yerevan. 2019. № 4(34). С. 41–47.

Тези конференцій:

1. Тихончук Л. Х., Храпко П. Ю. Злочини в соціокультурній сфері під час війни. *Детермінанти соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання*: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції присвяченій 20-річчю кафедри фінансів та економічної безпеки. Рівне : НУВГП, 2024. С. 502–504.
2. Тихончук Л. Х., Федчик О. Особливості та проблеми правового супроводу трудових відносин у Великобританії. *Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки*. Міжнародна науково-практична конференція молодих науковців, аспірантів та здобувачів вищої освіти. Рівне : НУВГП, 2024, С. 15–19.
3. Тихончук Л. Х., Бурачик А. А. Механізми публічного регулювання реабілітації військових *Детермінанти соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання*: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції присвяченій 20-річчю кафедри фінансів та економічної безпеки. Рівне : НУВГП, 2024. С. 485–486.
4. Тихончук Л. Х., Борейчук Ю. Ю. Соціальні стандарти Франції через призму трудового права Європейського союзу. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту та публічного врядування в контексті євроінтеграції*: збірник матеріалів XIII Міжнародної науково-практичної конференції, Рівне : НУВГП, 2024. С. 267–269.

5. Тихончук Л. Х., Левицький І. О. Державна реєстрація та публічно-правовий спір. точки дотику. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 299–301.
6. Тихончук Л. Х., Антонюк В. В., Коробова Н. В. Процес примирення як альтернатива вирішення спорів в публічному управлінні. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 322–324.
7. Тихончук Л. Х., Сиротюк О. В. Державне регулювання процедури банкрутства в Україні: нові можливості для кредиторів і боржників. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 337–338.
8. Тихончук Л.Х. Побудова нової моделі вирішення комерційних спорів. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Інституціоналізація процесів євроінтеграції: суспільство, економіка, адміністрування», 21-22 квітня 2016 р. Рівне : НУВГП. С. 270–272.
9. Тихончук Л. Х. Інструменти вирішення новітніх торгово-економічних конфліктів в рамках діяльності міжнародних інституцій. II Міжнародна науково-практична конференція

«Глобальні виміри захисту економічної конкуренції», 28 лютого 2018 р. К. : АМК України. С. 108–111.

10. Тихончук Л. Х. Врегулювання міжнародних торгових спорів України на основі процесуальних механізмів СОТ. Міжнародна науково-практична конференція *«Вдосконалення економіки та фінансової системи країни: актуальні проблеми та перспективи»*, 02 лютого 2018 р. Запоріжжя : Класичний приватний університет. С. 18–21.

Інформаційні ресурси в Інтернет

Офіційні сайти міжнародних організацій та аналітичних видань:

1. Всесвітня торговельна організація (WTO). URL: <http://www.wto.org/>
2. Всесвітня туристична організація (WTO). URL: <http://www.world-tourism.org/>
3. Зовнішньоторговельна організація Японії (JETRO). URL: <http://www.jetro.go.jp/>
4. Інститут глобальних стратегій. URL: <http://www.igls.com.ua>
5. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій.
URL: <http://www.ier.kiev.ua>
6. Інститут світової економіки і міжнародних відносин.
URL: <http://www.iweir.org.ua>
7. Інформаційний сервер про Україну. URL: <http://www.uazone.net>
8. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS). URL: <http://isi.cbs.nl/>

9. Міжнародна організація праці (ILO). URL: <http://www.ilo.org/>
10. Міжнародний валютний фонд (IMF). URL: <http://www.imf.org/>
11. Міжнародний інститут статистики (ISI). URL: <http://isi.cbs.nl/>
12. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD). URL: <http://www.oecd.org/>
13. Світовий банк (World Bank). URL: <http://www.worldbank.org/>
14. Світовий економічний форум (WEF). URL: <http://www.weforum.org>
15. Європейський союз. URL: <http://www.europa.eu.int>
16. ЮНКТАД. URL: [http:// www.unctad.org](http://www.unctad.org)
17. Річні звіти окремих міжнародних корпорацій:
 1. <http://www.coca-cola.com/investors/annual report>
 2. <http://www.db.com>
 3. <http://www.colgate.com>
 4. <http://www.ge.com.annual00/community/index.html>.
 5. <http://www.gm.com>. - P. 11-14.
 6. <http://www.hitachi.com>
 7. <http://www.honda.com>
 8. <http://www.hp.com>
 9. <http://www.nm.com>
 10. <http://www.mazda.com>
 11. <http://www.mitsubishi.com>
 12. <http://www.monsanto.com>
 13. <http://www.nissan.com>
 14. <http://www.sb.com>

15. <http://www.tm.com>
16. <http://www.toyota.com>
18. COT. URL: <http://www.wto.org>
19. Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку.
URL: <http://wdc.org.ua/uk/sustainabledevelopment/publications>
20. Статистична база ООН. URL: <http://www.trademap.org>
21. Статистичний офіс Європейської співдружності. URL: <http://europa.eu.int/>
22. Світовий інвестиційний звіт (WIR). URL: <http://www.unctad.org/wir>
23. Hofstede Insights. URL: <https://www.hofstede-insights.com/country>
24. Deloitte Global Reports. URL: <https://www2.deloitte.com/global/en/pages/aboutdeloitte/articles/gx-global-reports-archives.html>
25. KPMG Annual Reports. URL: <https://home.kpmg/dk/en/home/about/annual-reports-.html>
26. Ernst & Young Global Reports. URL: https://www.ey.com/en_gl/reporting-insights
27. Pricewaterhouse Coopers Global Reports. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/researchinsights.htm>

Лектор

Д.н.д.у., професор, адвокат

Тихончук Л. Х.